

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

Оделење за економска и социјална питања

**ПРИКАЗ
ОСНОВИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2012. ГОДИНИ**

/број 1/13 од 21.02.2013. године/

Београд, фебруар 2013. година

Приказ основних макроекономских показатеља у Републици Србији у 2011. и 2012. години

Ред.бр.	ПОКАЗАТЕЉИ	ПЕРИОД	ВРЕДНОСТ
1	2	3	4
1.	Просечне бруто зараде	Децембар 2012.	65.165 дин
2.	Просечне нето зараде	Децембар 2012.	46.923 дин
	- Делатност удружења	-П-	100.133 дин
	- Државна управа и обавезно соц. осигурање	-П-	56.015 дин
	- Осигурање, реосигурање и пензијски фондови	-П-	83.336 дин
	- Здравствена и социјална заштита	-П-	54.257 дин
	- Образовање	-П-	43.350 дин
	- Прерађивачка индустрија	-П-	40.853 дин
3.	Минимална (нето) зарада		
3.1.	-П-	Јун 2011/ Март 2012.	102,00 дин
3.2.	-П-	Април 2012/ Фебруар 2013.	115,00 дин
3.3.	Месечни износ минималне зараде 174 ч.	Јан/Окт 2010.	15.660,00 дин
3.4.	-П-	Нов2010/Мај 2011	16.530,00 дин
3.5.	-П-	Јун 2011/ Март 2012.	17.748,00 дин
3.6.	-П-	Април 2012/ Феб 2013.	20.010,00 дин
4.	Запосленост		
4.1.	Укупан број запослених	Новембар 2012.	1.724.000
4.2.	Број запослених у јавном сектору	Октобар 2012.	470.409
4.3.	Стопа неформалне запослености – Анкета о РС	Октобар 2012.	17,9%
5.	Запослени према старости – Анкета о РС	Октобар 2012.	
5.1.	од 15 до 24		119.893
5.2.	од 25 до 34		439.730
5.3.	од 35 до 44		591.094
5.4.	од 45 до 54		630.227
5.5.	од 55 до 64		420.816
5.6.	од 65 и више г.		97.308
6.	Незапосленост		
6.1.	Број незапослених лица	Децембар 2012.	761.486
6.2.	Број лица која траже запослење, стање крајем периода	Октобар 2012.	860.207
6.3.	Стопа незапослености – подаци НСЗ	Октобар 2012.	30,4%
6.4.	Стопа незапослености – подаци Анкета о РС	Октобар 2012.	22,4%
7.	Незапослени према старости – Анкета о РС	Октобар 2012.	
7.1.	од 15 до 24		125.674
7.2.	од 25 до 34		187.054
7.3.	од 35 до 44		127.766
7.4.	од 45 до 54		145.149
7.5.	од 55 до 64		76.056
7.6.	од 65 и више г.		3.776

8.	Стопа незапослености, по регионима – Анкета о РС	Октобар 2012.	
8.1.	Београдски регион		20,1%
8.2.	АП Војводина		25,7%
8.3.	Регион Шумадије и Западне Србије		20,3%
8.4.	Регион Јужне и Источне Србије		23,8%
9.	Стопа незапослености, по старосној доби – Анкета о РС	Октобар 2012.	
9.1.	15 – 24 г.		51,2%
9.2.	25 – 34 г.		29,8%
9.3.	35 – 44 г.		17,8%
9.4.	45 – 54 г.		18,7%
9.5.	55 – 64 г.		15,3%
9.6.	15 – 64 г.		23,1%
9.7.	65 и више година		3,7%
10.	Стопа незапослености, по образовном новоу – Анкета о РС	Октобар 2012.	
10.1.	Без школе		20,9%
10.2.	Нижи		21,3%
10.3.	Средњи		25,1%
10.4.	Високи		16,1%
11.	Индекс потрошачких цена	Дец 12/Нов 12	Дец 12/Дец 11
11.1.	Република Србија	99,6	112,2
12.	Потрошачка корпа - нова		Децембар 2012.
12.1.	Просечна		63.761,88 дин
12.2.	Минимална		31.599,02 дин
12.3.	Просечна потрошачка корпа - децембар	2008.- 2011.	
	- 2008. година	45.115,56 дин	
	- 2009. година	47.782,29 дин	
	- 2010. година	52.701,34 дин	
	- 2011. година	56.007,33 дин	
12.4.	Минимална потрошачка корпа- децембар	2008.- 2011.	
	- 2008. година	23.908,49 дин	
	- 2009. година	25.183,46 дин	
	- 2010. година	27.821,50 дин	
	- 2011. година	29.822,08 дин	
13.	Најнижа месечна основица доприноса за обавезно социјално осигурање	од 1.02.2013. до 30.04.2013. год	21.216,00 дин
14.	Спољни дуг	31.10.2012.	
	Укупан спољни дуг		25.536 мил евра
	- Јавни сектор		11.647 мил евра
	- Приватни сектор		13.889 мил евра
14.а.	Јавни дуг, крај периода	30.10.2012.	
	- Укупан јавни дуг		16,5 млрд.евра
	- Укупан јавни дуг, у % БДП		57,5%
	- Унутрашњи јавни дуг		6,7 млрд.евра
	- Спољни јавни дуг		9,8 млрд.евра
15.	Бруто-друштвени производ (процена Министарства финансија)	2012. год.	
	БДП, текуће цене, млрд динара		3.267,1

	БДП, мил. евра		28.692
	БДП, per capita, у еврима		3.967
	БДП, реалан раст, у %		-2,0
16.	Пензије	Октобар 2012.	
16.1.	Број корисника пензија (укупно)		1.703.140
16.2.	Број корисника пензија - запослени		1.375.367
16.3.	Број запослених на једног пензионера		1,012
16.4.	Просечна пензија за запослене		24.967,00 дин
16.5.	Просечна пензија за самосталне делатности		24.402,00 дин
16.6.	Просечна пензија за пољопривреднике		9.926,00 дин
16.7.	Најнижи износ пензије - запослени	окт12/дец2012	12.898,16 дин
16.8.	Највиши износ пензије (нови Закон)	-П-	112.197,28 дин
16.9.	% учешћа просечне пензије у просечној заради	2004. – 2011.	
	- 2004. година		67,89%
	- 2005. година		66,79%
	- 2006. година		61,76%
	- 2008. година - запослени	Децембар	56,00%
	- 2009. година - запослени	-П-	59,05%
	- 2010. година - запослени	-П-	56,10%
	- 2011. година - запослени	-П-	54,00%
	- 2012. година – запослени (са професионалним војним лицима)	Јануар	64,7%
		Фебруар	59,2%
		Март	58,4%
		Април	58,0%
		Мај	60,6%
		Јун	57,9%
		Јул	59,4%
		Август	58,1%
		Септембар	60,8%
		Октобар	60,1%
		Новембар	58,9%
		Децембар	53,2%

16. Индекси индустријске производње, по подручјима, октобар 2012.

	Ø2011 = 100			<u>XII 2012</u>	<u>I-XII 2012</u>
	XI	XII	I-XII	XII 2011	I-XII 2011
РЕПУБЛИКА СРБИЈА					
<i>Индустрија- укупно¹⁾</i>	105,0	107,1	97,1	100,7	97,1
Енергија	106,4	120,6	93,9	103,4	93,9
Интермедијарни производи осим енергије	87,8	81,4	91,4	91,6	91,4
Капитални производи	114,4	110,3	103,3	100,7	103,3
Трајни производи за широку производњу	115,8	92,6	105,6	78,9	105,6
Нетрајни производи за широку производњу	116,7	120,0	103,3	107,0	103,3
Рударство	108,8	105,2	97,8	95,3	97,8
Прерађивачка индустрија	106,1	105,2	98,2	101,8	98,2
- Производња прехранбених производа	111,7	91,4	100,7	88,5	100,7
- Производња основних фармацеутских производа и препарата	161,6	235,7	112,5	160,8	112,5
- Производња рачунара, електрон. и оптичких произв.	74,6	97,4	98,0	69,9	98,0
Снабдевање ел. енер., гасом, паром и климатизација	99,8	114,7	92,9	98,4	92,9

¹⁾ За децембар 2012. године урађена је оцена индустријске производње малих предузећа која се не обухватају редовним статистичким истраживањем индустрије. Оцена је урађена на основу узорка. Кад би се укључила оцена индустријске производње за мала предузећа, тада би индекс индустријске производње децембар 2012. године/просек 2011. године за укупну индустријску производњу износио 019,1 а за прерађивачку индустрију тај индекс износио би 106,6.

17. Резултати приватизације предузећа

	Метод приватизације	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 I-X	Укупно
Број продатих предузећа	Тендери	11	16	6	9	14	6	12	5	2	1	1	83
	Аукције	152	514	184	157	156	171	137	46	18	2	1	1.538
	Тржиште капитала	48	107	45	147	102	120	105	40	13	14	10	751
	УКУПНО:	211	637	235	313	272	297	254	91	33	17	12	2.372
Број запослених	Тендери	11.719	13.966	9.411	5.688	11.340	4.448	6.498	2.304	178	340	270	66.162
	Аукције	10.763	42.776	17.702	17.668	16.603	15.278	4.384	2.376	603	112	215	128.480
	Тржиште капитала	14.802	20.183	11.227	34.132	15.931	18.770	14.623	4.377	1.141	1.794	1.479	138.459
	УКУПНО:	37.284	76.925	38.340	57.488	43.874	38.496	25.505	9.057	1.922	2.246	1.964	333.101
у мил. евра													
Приход од продаје	Тендери	200,7	594,7	11,2	67,2	62,4	27,3	33,5	3,8	0,5	0,9	0,7	1.002,8
	Аукције	34,9	177,3	88,8	144,9	97,3	183,4	99,5	33,8	6,6	0,1	0,8	867,2
	Тржиште капитала	83,0	67,8	52,2	125,2	70,1	162,1	91,7	10,5	11,6	17,9	13,9	706,0
	УКУПНО:	318,5	839,8	152,2	337,3	229,8	372,8	224,6	48,1	18,7	18,9	15,4	2.576,1
Инвестиције	Тендери	303,2	271,1	63,6	51,3	112,3	10,4	48,3	15,6	0,0	0,8	0,6	877,2
	Аукције	10,8	48,7	32,8	28,8	28,3	27,7	5,9	9,0	1,2	0,0	0,3	193,6
	Тржиште капитала	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,9
	УКУПНО:	320,0	319,8	96,4	80,1	140,6	38,1	54,2	24,6	1,2	0,8	0,95	1.076,7
Социјални програм	Тендери	145,8	128,3	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	276,7
	Аукције	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Тржиште капитала	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	УКУПНО:	145,8	128,3	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	276,7

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОСНОВНА МАКРОЕКОНОМСКА КРЕТАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Процењено је да укупне економске активности у 2012. години, мерене бруто домаћим производом и исказане у ценама претходне године, имају реални пад од 1,9% у односу на претходну годину. Посматрано по активностима, највећи раст бруто додате вредности забележен је у следећим секторима: информисање и комуникације, стручне, научне, иновационе и техничке делатности, административне и помоћне услужне делатности. Највећи пад бруто додате вредности забележен је у сектору пољопривреда, шумарство и рибарство, остале услужне делатности и сектору услуге смештаја и исхране.

Индустријска производња у 2012. години имала је пад физичког обима од 3,4%. Овом паду највише је допринео сектор снабдевања електричном енергијом, гасом и паром. Процењено је да је пољопривредна производња у 2012. години имала реални пад од 17,5%.

Вредност изведених радова у грађевинарству у 2012. години бележи раст од 3,7%. Промет у трговини на мало бележи пад од 2,5%, док је промет у трговини на велико имао раст. У сектору услуге смештаја и исхране у 2012. години забележен је пад од 1,5%, док је број ноћења смањен за 2,7%. Сектор саобраћај и складиштење имао је реални пад физичког обима од 0,1%, а делатност телекомуникација раст од 17,2%.

Број запослених у 2012. години мањи је у односу на претходну годину за 1,1%. Број запослених мушкараца смањен је за 1,8%, а број запослених жена за 0,2%.

Зараде без пореза и доприноса номинално су веће у 2012. години, у односу на 2011. годину, за 9,3%, а реално за 1,4%.

Процењено је да ће годишња стопа инфлације износити 13,0%.

1. ЗАРАДЕ

Просечна зарада исплаћена у децембру 2012. године у Републици Србији износи 65165 динара. У односу на просечну зараду исплаћену у новембру 2012. године, номинално је већа за 10,6% и реално је већа за 11,0%.

Просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у децембру 2012. године у Републици Србији износи 46923 динара. У односу на просечну зараду без пореза и доприноса исплаћену у новембру 2012. године, номинално је већа за 10,7% и реално је већа 11,1%.

Децембар 2012.

- Просечна зарада исплаћена у децембру 2012. године у Републици Србији, у односу на просечну зараду исплаћену у децембру 2011. године, номинално је већа за 6,6%, а реално је мања за 5,0%.

- Просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у децембру 2012. године у Републици Србији, у односу на просечну зараду без пореза и доприноса исплаћену у децембру 2011. године, номинално је већа за 6,9%, а реално је мања за 4,7%.

Јануар–децембар 2012.

- Просечна зарада исплаћена у периоду јануар–децембар 2012. године у Републици Србији, у односу на просечну зараду исплаћену у периоду јануар– децембар 2011. године, номинално је већа за 8,9%, а реално је већа за 1,0%.
- Просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у периоду јануар–децембар 2012. године у Републици Србији, у односу на просечну зараду без пореза и доприноса исплаћену у периоду јануар– децембар 2011. године, номинално је већа за 9,0%, а реално је већа за 1,1%.

2. ИНФЛАЦИЈА

Индекси потрошачких цена се дефинишу као мера просечне промене малопродајних цена робе и услуга које се користе за личну потрошњу.

Цене ових производа и услуга у децембру 2012. године, у односу на новембар 2012. године, у просеку су ниже за 0,4%. Потрошачке цене у децембру 2012. године, у односу на исти месец 2011. године, повећане су за 12,2%, док просечан годишњи раст износи 7,8%.

Посматрано по главним групама производа и услуга класификованих према намени потрошње у децембру 2012. године, у односу на претходни месец, највећи раст цена забележен је у групама Здравство (1,3%), Намештај, покућство и текуће одржавање стана (1,1%), Ресторани и хотели (0,9%), Одећа и обућа (0,6%), Стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива и Образовање (за по 0,4%). Пад цена је забележен у групама Храна и безалкохолна пића (-1,5%) и Транспорт (-0,6%).

Цене осталих производа и услуга нису се битније мењале.

3. ИНДУСТРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА

Индустријска производња у Републици Србији у децембру 2012. године већа је за 0,7% у односу на децембар 2011. године, а у односу на просек 2011. године већа је за 7,1%. Индустијска производња у периоду јануар – децембар 2012. године, у односу на исти период 2011. године, мања је за 2,9%.

Посматрано по секторима, у децембру 2012. године, у односу на исти месец 2011. године забележена су следећа кретања:

- сектор Прерађивачка индустрија – **раст** од 1,8%,

- сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација – пад од 1,6%, и
- сектор Рударство – пад од 4,7%.

Подаци о индустријској производњи – по наменским групама, у децембру 2012. године, у односу на децембар претходне године, показују да је дошло до **раста** у производњи:

- нетрајних производа за широку потрошњу, за 7,0%,
- енергије за 3,4%, и
- капиталних производа, за 0,7%,

док је **пад** производње забележен у производњи:

- интермедијарних производа, осим енергије, за 8,4%, и
- трајних производа за широку потрошњу, за 21,1%.

Обим индустријске производње у децембру 2012. године, у односу на децембар 2011. године, бележи:

раст код 12 области (учешће у структури индустријске производње – 31%),
пад код 17 области (учешће у структури индустријске производње – 69%).

Највећи утицај на раст индустријске производње у децембру 2012. године, у односу на децембар 2011. године, имале су: Производња основних фармацеутских производа и препарата, Производња моторних возила и приколица, Производња деривата нафте, и Производња производа од гуме и пластике.

Обим индустријске производње у 2012. години, у односу на 2011. годину, бележи:

пад код 14 области (учешће у структури индустријске производње – 50%),
раст код 15 области (учешће у структури индустријске производње – 50%).

Највећи утицај на пад индустријске производње у 2012. години, у односу на 2011. годину, имале су: Производња основних метала, Производња електричне енергије, Производња хемикалија и хемијских производа и Експлоатација угља.

Десезонирани индекс индустријске производње за децембар 2012. у односу на новембар 2012. године показује да је за индустрију – укупно остварен раст индустријске производње од 2,0%, и да је за Прерађивачку индустрију остварен раст од 0,5%.

Десезонирани индекс индустријске производње за децембар 2012. године, у односу на просек 2011. године, за индустрију – укупно показује да је остварен пад од 0,4%, а за Прерађивачку индустрију пад од 0,5%.

Производња малих предузећа (број запослених мањи од 50) која нису обухваћена редовним статистичким истраживањем прати се на узорку изабраних јединица из сектора прерађивачке индустрије. Када се укључи оцена индустријске производње малих предузећа из узорка, индустријска производња у децембру 2012. године, у односу на просек 2011. године, код укупне индустријске производње већа је за 6,6%, а код Прерађивачке индустрије већа је за 4,6%.

Подаци о индустријској производњи у 2013. години биће објављивани последњег радног дана у месецу и односиће се на претходни месец.

4. ЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима из месечног истраживања Републичког завода за статистику (РЗС) укупан број запослених у октобру 2012. године непромењен је у односу на претходни месец и износио је 1.725 хиљада, док је у односу на исти месец 2011. године смањен за 0,8%.

У првих десет месеци 2012. године укупан број запослених смањен је за 1,3% у односу на исти период 2011. године и износио је 1.730 хиљада.

Број активно незапослених лица је, према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), крајем октобра 2012. године у односу на крај претходног месеца повећан за 0,2%, а у односу на исти месец 2011. године за 2% и износио је 753 хиљаде.

Регистрована стопа незапослености лица која активно траже запослење у октобру 2012. године износила је 30,4% (са пољопривредним осигураницима 27,8%). Према подацима Анкете о радној снази из априла 2012. године, стопа незапослености становништва старости 15 и више година повећана је у поређењу са истим периодом 2011. године за 3,3 п.п. и износила је 25,5%.

Анкета о радној снази спроведена је у октобру 2012. године, на узорку од око 8000 домаћинстава, и то на подручју Републике Србије. Прикупљени су подаци о демографским обележјима за сва лица, а за лица стара 15 и више година – и подаци о њиховој радној активности. Анкетирано је укупно 22705 лица, а за 20072 лица прикупљени су подаци о њиховој радној активности.

Стопа незапослености, која представља учешће незапослених у укупном броју активних становника (запослени и незапослени), у Републици Србији износила је 22,4%, и то 21,5% за мушко и 23,7% за женско становништво. Стопа незапослености у Београдском региону износила је 20,1%, а у АП Војводини 25,7%. У Региону Шумадије и Западне Србије стопа незапослености износила је 20,3%, док је у Региону Јужне и Источне Србије износила 23,8%.

Стопа запослености представља проценат запослених у укупном становништву старом 15 и више година, и у октобру 2012. износила је 36,7%.

Од тога је стопа запослености за мушкарце износила 44,0%, а за жене 29,8%. Највећа стопа запослености била је у Региону Шумадије и Западне Србије и износила је 40,3%, затим у Београдском региону 35,8. На претпоследњем месту је Регион Јужне и Источне Србије са стопом запослености од 35,1% а на последњем месту је Регион Војводине у којем стопа запослености износила 34,9%.

Стопе незапослености и запослености у априлу и октобру 2011. и априлу и октобру 2012. године – упоредни преглед

	Април 2011	Октобар 2011	Април 2012	Октобар 2012
Стопа незапослености	22,2	23,7	25.5	22.4
Стопа запослености	36,2	35,3	34.3	36.7
Стопа неформалне запослености	19,9	17,8	17.0	17.9

Стопа незапослености у октобру 2012. године мања је за 3,1% у односу на април 2012. године, док стопа запослености бележи раст од 2,4%. стопа незапослености у октобру 2012. године бележи пад од 1,3% у односу на октобру претходне године, док је стопа запослености порасла за 1,4%.

Стопа неформалне запослености у октобру 2012. године већа је за 0,1% него у октобру претходне године, и за 0,9% у односу на априли 2012. године. Стопа неформалне запослености представља проценат лица која раде „на црно“ у укупном броју запослених. Рад „на црно“ обухвата запослене у нерегистрованој фирми, запослене у регистрованој фирми, али без формалног уговора о раду и без социјалног и пензионог осигурања, и неплаћене помажуће чланове домаћинства.

Основни циљ спровођења ове анкете јесте прикупљање података о радним карактеристикама становништва и процена укупне радне снаге у земљи према међународним препорукама и дефиницијама, тј. добијање података о три основна, међусобно искључива контингента становништва старог 15 и више година, а то су: **запослена, незапослена и неактивна лица**.

Становништво се разврстава у једну од наведених група на основу информација из упитника које се односе на активност анкетираних лица у посматраној седмици.

Радну снагу (активно становништво) чине сва лица која раде (макар 1 сат седмично) или активно траже посао у циљу стицања средстава за живот.

5. ПЕНЗИЈЕ

Просечно исплаћена пензија³ у октобру 2012. године износила је 22.342 динара, што је у односу на претходни месец реално смањење од 0,7%, док је у односу на исти месец претходне године реално смањена за 6,5%.

У првих десет месеци 2012. године просечно исплаћена пензија износила је 22.342 динара и у односу на исти период 2011. године реално је смањена за 0,8%. Однос укупно регистрованог броја запослених и укупног броја пензионера у октобру износио је 1,05:1, при чему је просечна пензија чинила 55,3% просечне нето зараде.

6. СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије за период јануар-децембар 2012. године износи:

- 30366,9 милиона долара - пад од 4,0% у односу на исти период претходне године;

- 23619,1 милиона евра - пораст од 4,1% у односу на исти период претходне године.

Извезено је робе у вредности од **11353,6 милиона долара**, што чини смањење од 3,6% у односу на исти период претходне године, а **увезено** за **19013,3 милиона долара**, што је мање за 4,3% у односу на исти период претходне године.

Извоз робе, изражен у **еврима**, имао је вредност од **8836,8 милиона**, што чини повећање од 4,7% у односу на исти период претходне године. **Увоз робе**, имао је вредност од **14782,3 милиона**, што је више за 3,7% у односу на исти период прошле године.

Дефицит износи **7659,7 милиона долара**, што чини смањење од 5,2% у односу на исти период претходне године. Дефицит изражен у еврима износи 5945,6 милиона, што чини повећање од 2,4% у односу на исти период претходне године.

Покривеност увоза извозом износи **59,7%** и већа је од покривености у истом периоду претходне године, када је износила 59,3%.

Посматрано регионално, највеће учешће у извозу Србије имао је Регион Војводине (36,4%); следе Београдски регион (24,1%), Регион Шумадије и

Западне Србије (23,6%), Регион Јужне и Источне Србије (13,4%), а око 2,5% извоза је неразврстано по територијама.

Највеће учешће у увозу Србије имао је Београдски регион (44,1%); следе Регион Војводине (30,0%), Регион Шумадије и Западне Србије (14,1%), Регион Јужне и Источне Србије (7,8%), а око 4,0% увоза је неразврстано по територијама. Нема података за Регион Косово и Метохија.

Извоз и увоз по регионима дат је **према седишту власника робе у моменту прихватања царинске декларације**. То значи да власници робе, по царинском закону, могу бити произвођачи, корисници, извозници или увозници робе. Ову чињеницу треба имати у виду приликом тумачења података по регионима. На пример, увоз нафте и гаса, највећим делом се обухвата у регионима Војводине и Београда, а то су енергенти за укупну територију Србије.

У **структури извоза по намени производа** (принцип претежности), највише су заступљени производи за репродукцију 60,7%(6893,1 милиона долара), следе роба за широку потрошњу 29,4% (3336,9 милиона долара) и опрема 9,9% (1122,3 милиона долара). Некласификована роба по намени износи 0,0% (1,3 милиона долара).

У **структури увоза по намени производа** највише су заступљени производи за репродукцију 60,9% (11585,4 милиона долара), следе роба за широку потрошњу 19,2% (3648,9 милиона долара) и опрема 12,1% (2294,5 милиона долара). Некласификована роба по намени износи 7,8% (1484,5 милиона долара).

У **извозу, главни спољнотрговински партнери**, појединачно, били су: Немачка (1315,7 милиона долара), Италија (1201,0 милиона долара), Босна и Херцеговина (1082,5 милиона долара), Румунија (935,9 милиона долара) и Руска федерација (867,1 милиона долара).

У **увозу, главни спољнотрговински партнери**, појединачно, били су: Руска федерација (2078,6 милиона долара), Немачка (2066,3 милиона долара), Италија (1840,5 милиона долара), Кина (1386,7 милиона долара) и Мађарска (936,9 милиона долара).

Спољнотрговинска робна размена била је највећа са земљама са којима имамо потписане споразуме о слободној трговини. Земље чланице Европске уније чине више од половине укупне размене (58,1 %).

Наш други по важности партнер јесу *земље ЦЕФТА споразума*, са којима имамо суфицит у размени од 1318,4 милиона долара, а који је резултат углавном извоза пољопривредних производа (житарице и производи од њих и разне врсте пића), као и извоза гвожђа и челика. Што се увоза тиче – највише се увозе камени угаљ, кокс и брикети, гвожђе и челик, електрична енергија, као и поврће и воће. Извоз Србије, за посматрани период, износи 2861,0 милиона долара, а увоз је 1542,6 милиона долара. Покривеност увоза извозом износи 185,5%.

Посматрано појединачно по земљама, највећи суфицит у размени остварен је са бившим југословенским републикама - Црном Гором, Босном и Херцеговином и Македонијом. Од осталих земаља, истиче се и суфицит са

Румунијом и Словачком. Највећи дефицит јавља се у трговини са Кином (због увоза телефона за мрежу станица и лап топова), као и са Руском Федерацијом (због увоза енергената, пре свега, нафте и гаса). Следи дефицит са Немачком, Италијом и Мађарском.

Према одсецима Стандардне међународне трговинске класификације (СМТК) у извозу највеће учешће имају: житарице и производи од њих (838 милиона долара); електричне машине и апарати (831 милиона долара); обојени метали (673 милиона долара); друмска возила (605 милиона долара) и поврће и воће (539 милиона долара). Извоз ових пет одсека чини 30,7% укупног извоза.

Првих пет одсека са највећим учешћем у увозу су: нафта и нафтни деривати (1875 милиона долара); друмска возила (1171 милиона долара); природни гас (1090 милиона долара); електричне машине и апарати (819 милиона долара) и медицински и фармацеутски производи (708 милиона долара), а њихов увоз чини 29,8% укупног увоза. Одсек *неразврстана роба*, у који се сада укључује и роба на царинском складишту, има учешће у укупном увозу 7,9%.

У децембру 2012. године је извезено је робе у вредности од **989,1 милиона долара**, што чини повећање од 6,0% у односу на исти месец претходне године. Увоз је износио **1822,2 милиона долара**, што је мање за 1,8% у односу на исти месец претходне године.

Изражено у еврима **извезено** је робе у вредности од **757,6 милиона евра**, што чини повећање од 7,5% у односу на исти месец претходне године. **Увоз** је износио **1394,6 милиона евра**, што је мање за 0,5% у односу на исти месец претходне године.

Десезонирани индекс децембар 2012/ новембар 2012. године показује раст извоза за 0,2% и раст увоза за 11,1% рачунато у доларима. Десезонирани индекс (рачунато у еврима) децембар 2012/ новембар 2012. године показује пад извоза за 2,3% и раст увоза за 7,2%.

Према Номенклатури статистике спољне трговине (НССТ) за **дванаести** месец:

На листи првих 10 производа у **извозу**, прво место заузима извоз дизел аутомобила, снаге до 1500 цм³ (58 милиона долара); друго место припада извозу аутомобила, паљење свећицом, преко 1000, али испод 1500 цм³ (34 милиона долара); на трећем месту је извоз телефона за мрежу станица са 20 милиона долара; извоз сетова проводника за авионе, возила и бродове, износио је такође 20 милиона долара; остала лака уља смо извезли за 18 милион долара, колико је и извоз пшенице; шећер, рафинисани, извезли смо за 16 милиона долара, колико отпада и на извоз кукуруза; следи извоз рафинисаног бакра са 15 милиона долара; последње место заузимају хула хоп чарапе, чији је извоз био 13 милиона долара.

Листа првих 10 производа у **увозу** показује да је сирова нафта наш први увозни производ (240 милиона долара). Други по значају су делови и прибор за моторна возила са вредношћу од 98 милиона долара. На трећем месту увозне листе је природни гас са 80 милиона долара. Гасна уља смо увезли за 46 милиона долара. Увоз лекова за малопродају износио је 45 милиона долара.

Следи увоз телефона за мрежу станица са 21 милиона долара. Уреа у воденом раствору је увезена за 20 милиона долара. Увоз дизел аутомобила преко 1500, али испод 2500 цм³, износио је 18 милиона долара, колико износи и увоз електричне енергије. Последње место заузима течни пропан, чији је увоз био 11 милиона долара.

7. ПРИВАТИЗАЦИЈА

У октобру 2012. године није било продаје друштвених предузећа.

Продајом мањинског пакета акција на Берзи 7 претходно приватизованих предузећа од стране Акцијског фонда у октобру је остварен приход од 7,3 мил. евра.

У периоду јануар-октобар 2012. године продато је једно друштвено предузеће на тендеру, једно на аукцији и 7 на тржишту капитала и остварен приход од 4,18 мил. евра. Уз то, продата су на тржишту капитала 3 предузећа са претходно раскинутим уговорима (приход 940 хиљада евра).

Продајом мањинског пакета акција на Берзи 33 претходно приватизована предузећа од стране Акцијског фонда у периоду јануар-октобар 2012. године остварен је приход од 10,25 мил. евра. Укупан приход од приватизације у првих десет месеци износио је 15,37 мил. евра.